

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE TEATAJA

5. august 1977

Nr. 32 (604)

12. aastakäik

SISUKORD

I

Eesti NSV Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadus ja otsused

(Eesti NSV Ülemnõukogu üheksanda koosseisu kuues istungjärk)

355. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seadus Eesti NSV koodeksites muudatuste ja täienduste tegemist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta.
356. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemkohtu koosseisus muudatuste tegemist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta.
357. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu konstitutsiooni (põhiseaduse) projektist ning Eesti NSV töörahva saadikute nõukogude ülesannetest, mis tulenevad NLKP Keskkomitee peasekretäri seltsimees L. I. Brežnevi ettekandest NLKP Keskkomitee 1977. a. maipleenumil.
358. Eesti NSV Ülemnõukogu otsus uue Eesti NSV konstitutsiooni projekti väljatöötamisest.
- * *
*
359. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus «Alaerialiste asjade komisjonide põhimääruse» kinnitamise kohta.
360. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus lasterikaste emade autasustamise kohta ordenitega «Ema au» ja medalitega «Emamedal».

361. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus üleliidulise künnivõistluse võitjate autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
362. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. E. Vindi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
363. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. E. Kaldmaa autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
364. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus riikliku ja kooperatiivkaubanduse ettevõtete ja asutuste töötajatele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta.

II

365. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. H. Kaali vabastamise kohta.
 366. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. H. Keimani nimetamise kohta.
 367. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. H. Kaali nimetamise kohta.
 368. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus Eesti NSV valitsuse otsuste kehtetuks tunnistamise kohta.
 369. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus sm. V. Makarovi vabastamise kohta.
-

I

Eesti NSV Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadus ja otsused
(Eesti NSV Ülemnõukogu üheksanda koosseisu kuues istungjärk)

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI SEADUS

355 Eesti NSV koodeksites muudatuste ja täienduste tegemist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlused:

19. juulist 1977 «Muudatuste ja täienduste tegemise kohta «Eesti NSV kriminaalkoodeksis»»;

19. juulist 1977 «Muudatuste ja täienduste tegemise kohta «Eesti NSV kriminaalprotsessi koodeksis»»;

19. juulist 1977 «Muudatuste ja täienduste tegemise kohta «Eesti NSV parandusliku töö koodeksis»».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 20. juulil 1977.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

356 Eesti NSV Ülemkohtu koosseisus muudatuste tegemist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlused:

24. juunist 1977 «Muudatuste tegemise kohta Eesti NSV Ülemkohtu koosseisus»;

19. juulist 1977 «Muudatuste tegemise kohta Eesti NSV Ülemkohtu koosseisus».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 20. juulil 1977.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

357 Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu konstitutsiooni (põhiseaduse) projektist ning Eesti NSV töörahva saadikute nõukogude ülesannetest, mis tulenevad NLKP Keskkomitee peasekretäri seltsimees L. I. Brežnevi ettekandest NLKP Keskkomitee 1977. a. maipleenumil

Kuulanud ja läbi arutanud NLKP Keskkomitee liikme, EKP Keskkomitee esimese sekretäri seltsimees J. Käbini ettekande, märgib Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu, et Eestimaa töötajad võtsid

üksmeelse heakskiiduga vastu NLKP Keskkomitee 1977. a. maipleenumi ja NSV Liidu Ülemnõukogu üheksanda koosseisu kuuenda istungjärgu otsused, NLKP Keskkomitee peasekretäri, konstitutsioonikomisjoni esimehe seltsimees L. I. Brežnevi ettekande NLKP Keskkomitee pleenumil ning üldrahvalikule arutamisele esitatud NSV Liidu uue konstitutsiooni projekt.

Seltsimees L. I. Brežnevi ettekandes NLKP Keskkomitee pleenumil on antud sügav marksistlik-leninlik analüüs põhjalike muutuste kohta meie maal pärast praegu kehtiva konstitutsiooni vastuvõtmist, on näidatud nõukogude rahva saavutused arenenud sotsialistliku ühiskonna ehitamisel Kommunistliku Partei juhtimisel ning kajastatud Nõukogude riigi rahuarmastav iseloom.

Vastavalt NLKP XXV kongressi direktiividele väljatöötatud NSV Liidu konstitutsiooni projekt on ajaloolise tähtsusega dokument. Projektis väljenduvad kirkalt Lenini ideed nõukogude ühiskonna poliitilise süsteemi arenguteede, sotsialistliku demokraatia edasise laiendamise ja süvendamise, riigi- ja ühiskonnaelu õiguslike aluste tugevdamise kohta.

Suur tähtsus kommunistliku ühiskonna ehitamise ülesannete edukal lahendamisel on NSV Liidu konstitutsiooni projekti neil sätetel, mis kinnistavad meie ühiskondlik-poliitilise ja majandusliku korra alused, kodanike õiguste ja vabaduste laienemise, töölisklassi, kolhoositalurahva ja haritlaskonna liidu tugevnemise ning kõigi NSV Liidu rahvaste ja rahvuste igakülgse õitsengu ja vääramatu lähenemise.

Vennalike nõukogude rahvaste sõbralikus peres on suurt edu saavutanud Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik. Nagu kõik nõukogude inimesed, nii toetavad ka Eesti NSV töötajad täielikult konstitutsiooni projekti sätet selle kohta, et nõukogude ühiskonna juhtiv ja suunav jõud, tema poliitilise süsteemi, kõigi riiklike ja ühiskondlike organisatsioonide tuumik on Nõukogude Liidu Kommunistlik Partei.

NSV Liidu konstitutsiooni projekti arutelu meie vabariigis toimub suure poliitilise ja tööalase entusiasmiga, mis aitab kaasa kogu ühiskonnaelu edasisele aktiveerumisele, töötajate loomeaktiivsuse arengule, NLKP XXV kongressi ajalooliste otsuste ja X viisaastaku ülesannete ning Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäeva vääriliseks tähistamiseks peetava sotsialistliku võistluse laialdasele hoogustumisele.

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

1. Kiita Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu uue konstitutsiooni projekt heaks.

2. Võtta juhendumiseks ja kõrvalekaldumatuks täitmiseks NLKP Keskkomitee 1977. a. maipleenumi otsused, seltsimees L. I. Brežnevi poolt tema ettekandes «Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu konstitutsiooni projektist» ning NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi käesoleva aasta 17. juuni istungil peetud kõnes sisalduvad seisukohad ja järeldused.

3. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumil, Eesti NSV Ministrite Nõukogul ja kohalikel töörahva saadikute nõukogudel:

1) teha vajalikku organisatorset tööd NSV Liidu konstitutsiooni projekti üldrahvaliku arutamise edasiseks hoogustamiseks ja ideelis-poliiti-

lise taseme tõstmiseks töötajate kollektiivides, kodanike elukohajärgsetel koosolekutel, ajakirjanduses, televisioonis ja raadios;

2) tagada konstitutsiooni projekti põhjalik selgitamine elanikkonnale; laialdaselt selgitada Nõukogude üldrahvaliku riigi ja sotsialistliku demokraatia olemust, igakülgset näidata meie rahva saavutusi, nõukogude rahva ainelise heaolu ja kultuuritaseme pidevat tõusu ja lahti mõtestada sotsialistliku elulaadi eeliseid;

3) organiseerida kõikjal konstitutsiooni projekti tundmaõppimine rahvasaadikute ning nõukogude aktiivi poolt juriidilistes rahvaulikoolides, nõukogude töö koolides, seminaridel ja teaduslik-praktilistel konverentsidel;

4) kaasata konstitutsiooni projekti selgitamise ja üldrahvalikku arutelu nõukogude saadikuid, nõukogude ja majandusorganite ja ühiskondlike organisatsioonide juhtivaid töötajaid, teadlasi ja spetsialiste;

5) tihedalt seostada NSV Liidu konstitutsiooni projekti arutamine ja selgitamine Suure Oktoobri 60. aastapäeva tähistamise ettevalmistustega, majandus- ja sotsiaal-kultuurilise elu konkreetsete ülesannete lahendamisega. Suunata see töö nõukogude ja majandusorganite ning kõigi töötajate kollektiivide praktilise tegevuse edasisele parandamisele, tööliste, kolhoosnike ja haritlaste poliitilise ja tööalase aktiivsuse tõstmisele, nende loomeinitsiatiivi arendamisele, NLKP XXV kongressi otsuste elluviimiseks peetava sotsialistliku võistluse hoogustamisele;

6) tagada nõukogude tegevuse demokraatlike aluste edasine laiendamine, alaliste komisjonide aktiivne tegevus, sotsialistliku demokraatia printsiipide kõrvalekaldumatu järgimine kõigis ühiskonnaelu sfäärides, nõukogude ja elanikkonna vaheliste sidemete tugevnemine, töötajate veelgi laialdasem osavõtt riigi- ja ühiskonnaasjade valitsemisest; luua igas kollektiivis organiseerituse ja asjalikkuse ning loominguliste otsingute õhkkond.

4. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumil, Eesti NSV Ministrite Nõukogul, ministeeriumidel ja keskasutustel ning vabariigi tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedel tagada konstitutsiooni projekti arutamise käigus kodanikelt saabuvate ettepanekute ja märkuste täielik arvestus ja üldistamine; süstemaatiliselt üldistada ja levitada selle töö positiivseid kogemusi.

Operatiivselt reageerida riigiorganite ja majandusorganisatsioonide töös esinevate puuduste kohta tehtavatesse kriitilistesse märkustesse, võtta tarvitusele konkreetsed abinõud nende kõrvaldamiseks ja olukorra parandamiseks kõigil majandus- ja kultuurielu aladel.

5. Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikul Televisiooni ja Raadio Komiteel, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikul Kirjastuste, Polügraafia ja Raamatukaubanduse Komiteel, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikul Kinematograafia Komiteel ning ajalehtede ja ajakirjade toimetustel valgustada süstemaatiliselt NSV Liidu konstitutsiooni projekti arutamist ajalehtede ja ajakirjade veergudel, raadios ja televisioonis ning filmiringvaadetes.

* *
*

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu kutsub töölisi, kolhoosnikuid, haritlasi ja kõiki vabariigi töötajaid üles koonduma veelgi tihedamalt meie Kommunistliku Partei ja tema leninliku Keskkomitee ümber, suurendama oma panust NLKP XXV kongressi ajalooliste otsuste ja X viisaastaku ülesannete elluviimiseks toimuvasse üldrahvalikku võitlusele ning tähistama Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäeva uute töövõitudega.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 20. juulil 1977.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

358 Uue Eesti NSV konstitutsiooni projekti väljatöötamisest

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Moodustada uue Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi konstitutsiooni projekti väljatöötamiseks komisjon järgmises koosseisus:

Konstitutsioonikomisjoni esimees

J. Käbin

Konstitutsioonikomisjoni liikmed:

L. Ananits	L. Lintsen	L. Zarubin
V. Ani	J. Lott	Ü. Tambet
V. Beekman	H. Maide	A. Tammeorg
E. Ehala	O. Merimaa	V. Tikk
J. Ganzen	L. Münter	I. Toome
A. Green	A. Norak	G. Turonok
N. Johanson	K. Nõmm	G. Tõnspöeg
I. Kallion	A. Pork	E. Tõnurist
P. Kašev	K. Rebane	V. Udam
K. Kimmel	V. Roosmaa	A.-B. Upsi
R. Kirjanen	J. Räim	A. Vader
V. Klauson	A. Rüütel	V. Vaht
A. Koop	A. Saaremägi	K. Vaino
V. Koort	E. Saia	H. Valk
A. Kristmann	R. Sallo	M. Vannas
K. Lebedev	J. Suurhans	U. Veeperv
L. Lentsman	A. Šindorikov	V. Vilimaa
E. Lieberg	L. Šišov	V. Väljas
V. Liiv	A. Zamahhin	

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 20. juulil 1977.

* * *

*

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

359 «Alaealiste asjade komisjonide põhimääruse» kinnitamise kohta

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

1. Kinnitada «Alaealiste asjade komisjonide põhimäärus».

2. Tunnistada kehtivuse kaotanuks:

1) Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1967. a. 24. novembri seadlus ««Alaealiste asjade komisjonide põhimääruse» kinnitamise kohta» (ENSV Teataja 1967, nr. 51, art. 435);

2) Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1971. a. 24. septembri seadluse ««Seltsimehelike kohtute põhimääruse» ja «Alaealiste asjade komisjonide põhimääruse» muutmise ning täiendamise kohta» (ENSV Teataja 1971, nr. 38, art. 411) § 2;

3) Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1974. a. 30. augusti seadluse «Muudatuste ja täienduste tegemise kohta Eesti NSV seadusandluses seoses NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 1974. aasta 25. aprilli seadlusega «Võitluse tugevdamise kohta narkomaaniaga»» (ENSV Teataja 1974, nr. 37, art. 369) V osa.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. VADER**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 19. juulil 1977.

Alaealiste asjade komisjonide**põhimäärus****I. Alaealiste asjade komisjonide ülesanded ja nende organiseerimise kord**

§ 1. Alaealiste asjade komisjonide põhiülesanneteks on töö organiseerimine alaealiste järelevalvetuse ja õiguserikkumiste ärahoidmise, laste ja noorukite elu korraldamise ning nende õiguste kaitse alal, riigiorganite ja ühiskondlike organisatsioonide jõupingutuste koordineerimine nimetatud küsimustes, alaealiste õiguserikkumiste läbivaatamine ning alaealiste ülalpidamis- ja kasvatustöö tingimuste kontrollimine alaealiste kinnipidamiskohtades ning eri-õppekasvatusasutustes.

§ 2. Alaealiste asjade komisjonid moodustatakse rajoonide ja vabariigilise alluvusega linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures.

Kooskõlastatult Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva vabariigiliku alaealiste asjade komisjoniga võib komisjone moodustada ka rajoonilise alluvusega linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede juures.

Tallinna linnas moodustatakse komisjonid Tallinna linna rajoonide tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede ja Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee juures.

§ 3. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjone moodustavad rajoonide (linnade) tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed ja nende koosseisu kinnitab vastava tööraha saadikute nõukogu oma volituste kehtivuse ajaks.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva vabariikliku alaealiste asjade komisjoni moodustab Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja tema koosseisu kinnitab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium oma volituste kehtivuse ajaks.

§ 4. Alaealiste asjade komisjonid vastutavad oma tegevuse eest vastavate tööraha saadikute nõukogude ja nende täitevkomiteede, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu ees ja annavad neile aru. Tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu võivad vastavate komisjonide koosseisus teha muudatusi, mis seejärel esitatakse kinnitamiseks tööraha saadikute nõukogule või Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile.

Oma tööst informeerivad komisjonid süstemaatiliselt ühiskondlikke organisatsioone ja töötajate kollektiive.

§ 5. Alaealiste asjade komisjonid tegutsevad järgmises koosseisus: komisjoni esimees (täitevkomitee esimehe asetäitja või sekretär, Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja), komisjoni esimehe asetäitja, vastutav sekretär ja 6—12 komisjoni liiget.

Komisjonide liikmete arvu määrab kindlaks, olenevalt töö mahust, see tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee või Eesti NSV Ministrite Nõukogu, kelle juures komisjon moodustatakse.

Komisjonide koosseisu kuuluvad nõukogude saadikud, ametiühingu-, komsomoli- ja teiste ühiskondlike organisatsioonide esindajad, samuti haridus-, kutsehariduse, tervishoiu-, sotsiaalkindlustuse, siseasjade ja tööjõuorganite, kultuuri- ning teiste asutuste töötajad.

Komisjonide jooksva töö tegemiseks ja otsuste täitmise kontrollimiseks seatakse rajoonide (linnade) komisjonides sisse vastutava sekretäri ametikoht, vajaduse korral ka lastetöö inspektori ametikoht.

§ 6. Alaealiste asjade komisjonide tegevus toimub nõukogude üldsuse laialdasel osavõtul.

Komisjonide tööle tõmmatakse kaasa ametiühingu vabriku-, tehase- ja kohalike komiteede, komsomolikomiteede, koolide lastevanemate komiteede, lastekodude ja internaatkoolide hooldusnõukogude, vabatahtlike rahvamalevate ja majakomiteede esindajaid, samuti teisi üldsuse esindajaid.

Tööks alaealistega määravad komisjonid kaasatõmmatud aktiivi hulgast ühiskondlikud inspektorid ja ühiskondlikud kasvatajad.

Oma pädevusse kuuluvates küsimustes töötavad alaealiste asjade komisjonid koos tööraha saadikute nõukogude alaliste komisjonidega.

§ 7. Oma pädevusse kuuluvates küsimustes võtavad alaealiste asjade komisjonid vastu otsuseid, mis on kohustuslikud riiklikele ettevõtetele, asutustele, organisatsioonidele, ühiskondlikele ja kooperatiivsetele organisatsioonidele, ametiisikutele ja kodanikele.

Riiklikud ettevõtted, asutused, organisatsioonid, ühiskondlikud ja kooperatiivsed organisatsioonid ja ametiisikud on kohustatud kahe nädala jooksul teatama komisjonile tema otsuse täitmiseks tarvitusele võetud abinõudest.

II. Alaealiste järelevalvetuse ja õiguserikkumiste ärahoidmine. Alaealiste elu korraldamine

§ 8. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid ühendavad ja koordineerivad rajoonis (linnas) haridus-, tervishoiu-, sotsiaalkindlustuse ja siseasjade organite, kultuuriasutuste ning teiste ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide, samuti pedagoogide-organisaatorite jõupingutusi laste ja noorukitega nende elukohtades tehtavas töös, ning üldsuse organite jõupingutusi, kui neile organitele on pandud alaealiste kasvatamise, nende elu korraldamise, tervise tugevdamise, alaealiste järelevalvetuse ja õiguserikkumiste ärahoidmise ning nende õiguste kaitsmise kohustused.

Komisjonid töötavad välja ja viivad nii vahetult kui ka vastavate riigiorganite ning ühiskondlike organisatsioonide kaudu ellu abinõusid alaealiste järelevalvetuse ja õiguserikkumiste ärahoidmiseks, nende elu korraldamiseks, laste ja noorukite vaba aja kultuurse veetmise organiseerimiseks ning abi andmiseks nende kasvatamisel.

§ 9. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid selgitavad koos haridus-, kutsehariduse, sotsiaalkindlustuse ning siseasjade organitega ja üldsuse laialdasel osavõtul välja ja võtavad arvele: vanemateta jäänud lapsed ja noorukid; alaealised, kellel on küll vanemad või neid asendavad isikud, kes aga ei ole loonud laste kasvatamiseks vajalikke tingimusi; kooli lõpetanud ja kooli pooleli jätnud mittetöötavad noorukid, samuti teised alaealised, kes vajavad riiklikku ja ühiskondlikku abi, ning võtavad tarvitusele abinõud nende elu korraldamiseks.

Komisjonide otsused, milles on ära näidatud alaealiste elu korraldamise moodused, saadetakse:

1) haridusosakondadele ja teistele riiklikele ning ühiskondlikele organisatsioonidele laste paigutamiseks üldhariduslikesse koolidesse, internaatkoolidesse, lastekodudesse, vaimselt vähearenenud laste, kurttummade ning pimedate laste koolidesse ja teistesse vastavatesse kasvatus-asutustesse või töötajate perekondadesse eestkoste või hoolduse kehtestamiseks või lapsendamiseks;

2) sotsiaalkindlustuse organitele vaimselt vähearenenud ja füüsiliste puudustega laste vastavatesse lastekodudesse suunamiseks;

3) Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikule Kutsehariduse Komiteele alaealiste suunamiseks kutsekoolidesse;

4) ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhatajatele alaealiste tööle võtmiseks.

§ 10. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid kontrollivad alaealiste ülalpidamis- ja kasvatamistingimusi ravikasvatusasutustes, internaatkoolides, lastekodudes ja kutsekoolides, laste ja noorukite vaba aja kultuurse veetmise organiseerimist elukohtades, vajalikel juhtudel aga ka alaealiste hulgas tehtavat kasvatusööid üldhariduslikes koolides, teistes õppeasutustes ning kultuuriasutustes ja spordiorganisatsioonides.

Alaealise üleviimine või üleminek õhtu- või kaugõppekeskkooli, kui ta pole lõpetanud üldhariduslikus koolis kaheksat klassi, on lubatud ainult kooskõlastatult rajooni (linna) alaealiste asjade komisjoniga. Alaealise õhtu- või kaugõppekeskkooli üleviimise või ülemineku küsimuse otsustamisel võtab komisjon tarvitusele abinõud tema tööle paigutamiseks.

Alaealist võib üldhariduslikust koolist või muust õppeasutusest välja heita ainult rajooni (linna) komisjoni nõusolekul.

§ 11. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid kontrollivad alaealistele kindlaksmääratud töörežiimist ja -tingimustest kinnipidamist ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide administratsiooni poolt, alaealisterga tehtava kasvatusliku töö olukorda ning neile vajalike materiaalsete ja olmetingimuste, samuti nende üldharidusliku ja kultuuritaseme ning kutsealaste oskuste taseme tõstmiseks tingimuste loomist.

Töölepingu lõpetamine alla 18-aastaste isikutega võib administratsiooni algatusel toimuda kooskõlas tööseadusandlusega ainult rajooni (linna) alaealiste asjade komisjoni nõusolekul. Alaealiste töölt vallandamiseks loa andmise küsimus vaadatakse läbi komisjoni istungil.

Kõikidel juhtudel, kui alaealised esitavad avalduse töölt vabastamiseks omal soovil, on ettevõtte, asutuse või organisatsiooni administratsioon kohtustatud kolme päeva jooksul teatama sellest komisjonile, selleks, et viimane võiks seadusega kehtestatud tähtaja jooksul selgitada lahkumisavalduse esitamise tegelikud põhjused ja võtta tarvitusele abinõud kas alaealise jätmiseks endisele töökohale või tema tööle suunamiseks teise ettevõttesse, asutusse või organisatsiooni.

§ 12. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid kontrollivad pidevalt oma rajooni (linna) territooriumil asuvates eri-õppekasvatusasutustes, kasvatusliku töö kolooniates, alaealiste asjade inspeksioonides ja alaealiste vastuvõtu-jaotuspunktides tehtavat kasvatuslikku, üld- ja kutsehariduse andmist, ülalpidamistingimusi ja töö õiget korraldust ning annavad neile asutustele sellealast abi.

§ 13. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid jälgivad koos siseasjade organitega nende alaealiste käitumist, kelle suhtes on kohaldatud kasvatusliku või administratiivse mõjutamise vahendeid, kellele on mõistetud mittevabadusekaotuslik karistus, kes on tingimisi süüdi mõistetud või tingimisi enne tähtaega karitusest vabastatud, kes on vabanenud eri-õppekasvatuse- ja ravikasvatusasutustest või kes on kandnud ära karituse kasvatusliku töö koloonias, kontrollivad nende süüdimõistetute käitumist, kelle suhtes vabadusekaotust ettenägeva kohtuotsuse täitmine on edasi lükatud, samuti peavad tähendatud alaealiste arvestust.

Vajaduse korral võtavad komisjonid tarvitusele abinõud alaealiste tööle paigutamiseks või õppeasutustesse suunamiseks.

§ 14. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonidel on õigus:

1) kontrollida alaealiste ülalpidamis- ja kasvatuslikku internaatkoolides, lastekodudes, kutsekoolides, eri-õppekasvatuse- ja ravikasvatuseasutustes, kasvatusliku töö kolooniates ja alaealiste vastuvõtu-jaotuspunktides, samuti kontrollida alaealiste asjade inspeksioonide tööd;

2) kontrollida alaealiste hulgas tehtavat kasvatuslikku üldhariduslikes koolides ja teistes õppeasutustes, kultuuriasutustes, elamuekspluatatsiooni

organisatsioonides ja ühiselamutes, samuti ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides, kus alaealised töötavad;

3) nõuda ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide administratsioonilt komisjoni tööks vajalike andmete esitamist;

4) kuulata komisjoni istungitel käesoleva paragrahvi punktides 1 ja 2 nimetatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide administratsiooni informatsiooni alaealiste ülalpidamise ning kasvatustöö tingimusi puudutavates küsimustes;

5) vastu võtta alaealisi, läbi vaadata nende kaebusi ja avaldusi ning tutvuda nende isiklike toimikutega;

6) kaasa tõmmata üldsust alaealiste ümberkasvatamisest osa võtma ning määrata ühiskondlikke kasvatajaid;

7) teha esildisi riiklikele ettevõtetele, asutustele, organisatsioonidele, ühiskondlikele ja kooperatiivsetele organisatsioonidele alaealiste kasvatustööd, tootmisõpetust, tööle paigutamist ja õppima suunamist puudutavates küsimustes;

8) taotleda alaealistele armuandmist, teha kohtule esildisi alaealiste suhtes karistuse mittekohaldamiseks, neile kergema karistuse kohaldamiseks, tingimisi süüdimõistmiseks, nende karistatuse ennetähtaegseks kustutamiseks, nende tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamiseks või neile mõistetud karistuse ärakandmata osa asendamiseks kergemaliigilise karistusega «Eesti NSV kriminaalkoodeksi» §-s 56 ja «Eesti NSV kriminaalprotsessi koodeksi» §-s 334 ettenähtud tingimustel; taotleda koos siseasjade organiga kohtult nende süüdimõistetute karistusest vabastamist, kelle suhtes vabadusekaotust ettenägeva kohtuotsuse täitmine oli edasi lükatud, samuti teha koos siseasjade organiga kohtule esildis sellise edasilükkamise tühistamiseks ja süüdimõistetu saatmiseks kohtuotsusega mõistetud vabadusekaotust kandma («Eesti NSV kriminaalkoodeksi» § 48¹);

9) esitada rajoonide (linnade) tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele läbivaatamiseks küsimusi, mis puudutavad alaealiste kasvatustööd, tootmisõpetuse, tööle paigutamise ja õppima suunamise olukorda, samuti küsimusi, mis on seotud käesoleva paragrahvi punktides 1 ja 2 nimetatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevusega;

10) teha vastavatele tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele ettepanekuid vajaliku arvu kohtade eraldamiseks käesoleva põhimääruse §-des 9 ja 13 nimetatud alaealiste täielikuks tööga kindlustamiseks seadusandlusega kindlaksmääratud broneeringu arvel ja kontrollida seejärel broneeritud kohtade täitmist;

11) tõstatada vastavate organite või ühiskondlike organisatsioonide ees küsimusi ametiisikutele distsiplinaarkaristuste määramiseks või ühiskondliku mõjutamise vahendite kohaldamiseks, kui ametiisikud ei täida komisjoni otsuseid.

§ 15. Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee juures asuv alaealiste asjade komisjon:

1) töötab välja ja viib vastavate riigiorganite, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide kaudu ellu abinõusid alaealiste järelevalvetuse ja õiguserikkumiste ärahoidmiseks, neid nähtusi esilekutsunud põhjuste kõrvaldamiseks, alaealiste elu korraldamiseks ja nende õiguste kaitseks linna ulatuses;

2) kontrollib, suunab ja koordineerib Tallinna linna rajoonide alaealiste asjade komisjonide tegevust, annab neile metoodilist abi, üldistab ja levitab nende positiivseid töökogemusi;

3) kontrollib Tallinna linna rajoonide komisjonide otsuseid alaealiste suunamise kohta eri-õppekasvatuasutustesse ja tühistab ebaseaduslikud või põhjendamatud otsused, kui nende peale ei ole edasi kaevatud linna-rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Nende ülesannete täitmisel on Tallinna Linna TSN Täitevkomitee juures asuva alaealiste asjade komisjonil käesoleva põhimääruse §-s 14 ettenähtud õigused.

§ 16. Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv vabariiklik alaealiste asjade komisjon:

1) ühendab ja suunab kogu tööd alaealiste järelevalvetuse ja õiguse-rikkumiste ärahoidmiseks, neid nähtusi esilekutsunud põhjuste kõrvaldamiseks, alaealiste elu korraldamiseks ja nende õiguste kaitsmiseks;

2) kontrollib ja koordineerib Tallinna Linna TSN Täitevkomitee juures asuva alaealiste asjade komisjoni ja rajoonide (linnade) tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteede juures asuvate alaealiste asjade komisjonide tegevust, annab neile metoodilist abi ning üldistab ja levitab nende positiivseid töökogemusi.

III. Alaealiste asjade komisjonides arutatavad asjad. Mõjutamisvahendid ja nende kohaldamise kord

§ 17. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid arutavad järgmisi asju:

1) ühiskonnaohtlikke tegusid, mida on toime pannud kuni 14-aastased alaealised;

2) 14- kuni 16-aastaste alaealiste toimepandud ühiskonnaohtlikke tegusid, mis ei ole ette nähtud «Eesti NSV kriminaalkodeksi» §-s 10 lg. 2;

3) 14- kuni 18-aastaste alaealiste toimepandud kuritegusid, kui alaealiste suhtes keelduti kriminaalasja algatamisest või lõpetati kriminaalasi «Eesti NSV kriminaalprotsessi kodeksi» §-s 8 ettenähtud korras;

4) kuni 16-aastaste alaealiste toimepandud pisihuligaansusi või kuni 18-aastaste alaealiste toimepandud pisispekulatsioonid ja muid administratiivseid üleastumisi, mille eest vastutus on otseselt ette nähtud NSV Liidu ja Eesti NSV kõrgemate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite aktides, samuti kohalike tööraha saadikute nõukogude otsustes;

16- kuni 18-aastaste alaealiste toimepandud pisihuligaansusi, kui siseasjade organi ülem või rahvakohtunik peavad süüdlase isikut ja toimepandud üleastumise iseloomu arvestades otstarbekaks anda materjalid arutamiseks komisjonile;

5) alaealiste toimepandud muid ühiskonnastaseid tegusid;

6) alaealiste õppimisest või tööst kõrvalehoidumist.

§ 18. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid võivad käesoleva põhimääruse §-s 17 ettenähtud juhtudel kohaldada alaealiste suhtes järgmisi mõjutamisvahendeid:

- 1) kohustada vabandama kannatanu ees avalikult või muul viisil;
- 2) teha hoiatus;
- 3) teha noomitus või vali noomitus;
- 4) kohustada alaealist, kes on saanud 15-aastaseks, hüvitama tekitatud materiaalne kahju, kui alaealine saab iseseisvat töötasu ja kui kahjsumma ei ületa 50 rubla, või kohustada teda oma tööga hüvitama tekitatud materiaalne kahju, kui see ei ületa 50 rubla;
- 5) määrata alaealisele, kes on saanud 16-aastaseks ja kes saab iseseisvat töötasu, rahatrahv NSV Liidu ja Eesti NSV kõrgemate riigivõimude ja riigivalitsemisorganite aktides ning kohalike tööraha saadikute nõukogude ja nende täitevkomiteede otsustes ettenähtud juhtudel ja suuruses;

6) anda alaealine vanemate, neid asendavate isikute või ühiskondlike kasvatajate järelevalve alla, samuti töötajate kollektiivi või ühiskondliku organisatsiooni nõusolekul viimaste järelevalve alla;

7) anda alaealine töötajate kollektiivi või ühiskondliku organisatsiooni taotlusel nende käendusele;

8) suunata alaealine ravikasvatusasutusse;

9) paigutada alaealine eri-õppekasvatusasutusse, kui ta on toime pannud ühiskonnaohtlikke tegusid või rikkunud kuritahtlikult ja süstemaatiliselt ühiskondliku käitumise reegleid (hoidus kõrvale õpingutest, pani toime pisihuligaansusi, pisivargusi, pisispekulatsioone, tarvitas alkoholi või narkootilisi aineid, viibis avalikus kohas joobnud olekus või jooksis ära kodust, internaatkoolist või lastekodust, hulkus ringi, käitus ebamoraalselt, mis põhjustas õpingutest või tööst kõrvalehoidmise jne.), — 11- kuni 14-aastase alaealise erikooli, 14- kuni 18-aastase alaealise aga erikutsekooli. Komisjon võib nimetatud mõjutamisvahendit kohaldada ka tingimisi üheaastase katseajaga.

Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonidel on õigus teha eestkoste- ja hooldusorganeile ettepanek piirata või võtta 15- kuni 18-aastaselt alaealiselt õigus iseseisvalt käsutada oma töötasu või stipendiumi.

§ 19. Rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid võivad vanemate või neid asendavate isikute suhtes, kes vääralt suhtuvad lastesse või kuritahtlikult ei täida oma kohustusi laste kasvatamisel ja õpetamisel, või viivad alaealise joobeseisundisse, samuti seoses alaealise toimepandud õiguserikkumisega või alaealise poolt narkootilise aine tarvitamise eest arsti ettekirjutuseta, kohaldada järgmisi mõjutamisvahendeid:

1) avaldada ühiskondlik laitus;

2) kohustada hüvitama alaealise tekitatud kahju, kui kahjsumma ei ületa 50 rubla;

3) määrata rahatrahvi kuni 30 rubla.

Komisjonid võivad materjalid vanemate või neid asendavate isikute kohta üle anda seltsimehelikule kohtule. Komisjonidel on seaduses ettenähtud alustel õigus esitada rajooni (linna) rahvakohtule avaldus vanemate teovõime piiramise või neilt vanemlike õiguste äravõtmise, samuti isikute elamispiinalt väljatõstmise kohta, kellelt on vanemlikud õigused ära võetud või kes loovad lastele nendega kooseluks võimatud tingimused.

Alaealiste suunamine eri-õppekasvatuse- ja ravikasvatusasutustesse võib toimuda komisjoni otsuse alusel vanemate või neid asendavate isikute nõusolekuta. Eri-õppekasvatusasutustes õppijate ülalpidamiskulude osaliseks katmiseks võetakse vanematelt tasu NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kindlaksmääratavas korras. Eri-õppekasvatuse- ja ravikasvatusasutustesse suunamise asjade arutamisest on prokuröri osavõtt kohustuslik.

Alaealisi võidakse lastekodusse või internaatkooli, samuti eri-internaatkooli suunata vanemate või neid asendavate isikute olemasolu korral viimaste nõusolekuta ainult erandjuhtudel (pikaajaline eemalolek, haigus, süüdimõistmine nende poolt toimepandud kuriteo eest jne.). Ühtlasi võtab komisjon vastu otsuse vanematelt seaduses ettenähtud korras laste ülalpidamisega seotud kulude hüvitamiseks summade sissenõudmise kohta. Erandjuhtudel võidakse komisjoni taotlusel lastevanemad kas osaliselt või täielikult vabastada laste ülalpidamise kuludest seaduses ettenähtud korras.

§ 20. Alaealiste asjade komisjonid teevad vastavatele riigiorganitele või ühiskondlikele organisatsioonidele esildisi mõjutamisvahendite kohaldamiseks vanemate või neid asendavate isikute suhtes, kes vääralt suhtuvad laste kasvatamisse või takistavad komisjoni otsuste täitmist, samuti isikute vastutuselevõtmiseks, kes loovad alaealistele tingimused õiguserikkumiste toimepanemiseks, kihutavad alaealisi või tõmbavad neid kaasa kuritegude ja muude ühiskonnavastaste tegude toimepanemisele.

§ 21. Käesoleva põhimääruse §-s 18 ettenähtud mõjutamisvahendite kohaldamisel peab rajooni (linna) alaealiste asjade komisjon arvesse võtma õiguserikkumise iseloomu ja põhjusi, alaealise vanust ja elamistingimusi, tema õiguserikkumisest osavõtu ulatust, samuti käitumist igapäevases elus, koolis ja tööl.

Komisjoni otsus hoiatuse, noomituse või valju noomituse tegemise kohta kehtib üks aasta. Mõjutamisvahend loetakse kustunuks, kui alaealine, kelle suhtes seda kohaldati, ei ole selle tähtaja jooksul toime pannud uut õiguserikkumist. Komisjon, kes mõjutamisvahendi kohaldas, võib oma otsusega selle tühistada ka enne aastase tähtaja möödumist, kui alaealine, kelle suhtes mõjutamisvahendit kohaldati, käitub eeskujulikult.

Komisjon võib oma otsuse kehtivuse alaealise andmise kohta vanemate, neid asendavate isikute või ühiskondlike kasvatajate järelevalve alla, samuti töötajate kollektiivi või ühiskondliku organisatsiooni järelevalve alla igal ajal lõpetada nende isikute, kollektiivide või organisatsioonide taotluse põhjal, kui alaealine eeskujuliku käitumise ning töösse ja õpingutesse kohusetruu suhtumisega on tõendanud, et ta on end parandanud.

Kui alaealise suhtes kohaldatud kasvatusliku mõjutamise vahend osutus tagajärjetuks, on komisjonil õigus sellise alaealise suhtes kohaldada käesoleva põhimääruse §-s 18 ettenähtud mõjutamisvahendite hulgast rangemat vahendit.

§ 22. Rajooni (linna) alaealiste asjade komisjoni otsus alaealise tekitatud kahju hüvitamise kohta alaealise enda, samuti vanemate või neid

asendavate isikute poolt käesoleva põhimääruse §-des 18 ja 19 ettenähtud juhtudel kuulub täitmisele kohtutäituri kaudu.

Kui alaealine on tekitanud materiaalse kahju, mis ületab 50 rubla, lahendab kahju hüvitamise küsimuse kohus asjast huvitatud organisatsioonide või kodanike hagide alusel.

§ 23. Rajooni (linna) alaealiste asjade komisjoni otsus rahatrahvi määramise kohta kuulub täitmisele isiku poolt, kellele trahv määrati, 15 päeva jooksul arvates otsuse kättejandmise päevast.

Komisjoni määratud rahatrahv makstakse NSV Liidu Riigipanga osakonda, hoiukassasse või sidejaoskonda ning see laekub eelarvesse kindlaksmääratud korras.

Kui rahatrahvi ei tasuta 15 päeva jooksul, saadetakse komisjoni otsus rahatrahvi määramise kohta trahvitud isiku töökohta trahvisumma vastuvaidlematus korras tema töötasust kinnipidamiseks, töötasu puudumisel aga selle isiku elukohajärgsele kohtutäiturile sissenõudmise pööramiseks varale.

§ 24. Erikoolis võib alaealisi pidada kuni 15-aastaseks saamiseni, erikutsekoolis aga kuni 18-aastaseks saamiseni.

Erandjuhtudel võib õpilase pidamist erikoolis pikendada kuni tema 16-aastaseks saamiseni.

Alaealised viibivad eri-õppekasvatuasutuses kuni paranemiseni, kuid mitte üle 3 aasta.

Eri-õppekasvatuasutuse asukohajärgne alaealiste asjade komisjon võib õpilasel lubada jääda erikooli või erikutsekooli ka 3-aastase tähtaja möödumisel kuni üldharidusliku kooli vastava klassi või kutseõpetuse lõpetamiseni jooksval õppeaastal.

Erikooli asukohajärgne komisjon võib 15-aastaseks saanud erikooli õpilase, kes ei ole oma käitumist parandanud, suunata erikutsekooli.

Alaealiste edasise viibimise otstarbekust eri-õppekasvatus- ja ravigasvatuasutustes arutavad perioodiliselt, kuid mitte harvem kui üks kord aastas nende asutuste asukohajärgsed komisjonid omal algatusel, nimetatud asutuste administratsiooni esildisel või vanemate või neid asendavate isikute taotlusel.

§ 25. Alaealiste eri-õppekasvatuasutusse ei tohi suunata kurttummasid, pimedaid, vaimuhaigeid ja vaimselt vähearenenud alaealisi, samuti alaealisi, kellel on füüsilisi puudusi või haigusi, mis on ette nähtud meditsiiniliste vastunäidustuste loeteludes internaatkoolidesse ja kutsekoolidesse vastuvõtmiseks.

§ 26. Alaealise viibimine eri-õppekasvatus- või ravikasvatuasutuses lõpetatakse selle asutuse asukohajärgse alaealiste asjade komisjoni otsusega pedagoogilise nõukogu otsuse alusel, mille on kinnitanud direktor. Mitte hiljem kui üks kuu enne õpilase eeldatavat lõpetamist teatatakse sellest vanematele või neid asendavatele isikutele, samuti alaealise elukohajärgsele alaealiste asjade komisjonile, kes on kohustatud kaasa aitama alaealise tööle asumisele või õppeasutusse suunamisele ning talle vajalike materiaalsete ja olmetingimuste loomisele.

Kui alaealine on suunatud lastekodusse või internaatkooli kasvatuslikel eesmärkidel, siis otsustab tema vabastamise sealt lastekodu või internaatkooli asukohajärgne komisjon.

§ 27. Neil juhtudel, kui kasvandikku pärast eri-õppekasvatuse või ravikasvatuseasutusest, lastekodust või internaatkoolist vabastamist ei ole võimalik saata vanemate või neid asendavate isikute juurde seoses sellega, et viimastelt on seaduses ettenähtud korras ära võetud vanemlikud või eestkostedõigused, samuti juhul, kui kasvandiku tagasipöördumine endisesse elukohta ei ole muudel põhjustel võimalik (vanemate või neid asendavate isikute, vajalike olme-, töölepaigutamise või edasise kasvatamise tingimuste puudumine), on selle asutuse asukohajärgne rajooni (linna) alaealiste asjade komisjon koos alaealisesse asutusse suunanud komisjoniga, vanemate või neid asendavate isikute viibimiskohajärgse või alaealise elama asumise koha komisjoniga kohustatud tarvitusele võtma abinõud alaealise olmetingimuste korraldamiseks, õppima või tööle suunamiseks. Komisjon võib vajaduse korral sellisele alaealisele määrata ühiskondliku kasvataja, samuti on tal õigus teha vastava töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele esildis alaealisele eestkostja või hooldaja määramise kohta.

§ 28. Kasvatusliku töö koloonias vabastatu, kes ei ole saanud 18-aastaseks, suunatakse vanemate või neid asendavate isikute juurde. Kui vabastatud alaealisel pole vanemaid või neid asendavaid isikuid, võtab vabastatu elukohajärgne alaealiste asjade komisjon koloonia administratsiooni esildisel tarvitusele abinõud vabastatu tööle suunamiseks vastavalt tema erialale või õppima suunamiseks ning tema elamispiinaga kindlustamiseks.

Erandjuhtudel, kui alaealise suunamine koloonias tema endisesse elukohta ei ole kasvatuslikel kaalutlustel otstarbekas, suunab koloonia asukohajärgne komisjon tema teise kohta koloonia administratsiooni esildisel, arvestades vabastatu arvamust.

Komisjon on kohustatud lahendama küsimuse vabastatu elu korraldamise kohta hiljemalt 10 päeva jooksul arvates tema pöördumisest abi saamiseks.

IV. Asjade ettevalmistamine ja arutamine alaealiste asjade komisjonides

§ 29. Alaealiste asjade komisjonid arutavad asju:

- 1) mis on neile arutamiseks üle antud «Eesti NSV kriminaalprotsessi koodeksi» §-s 8 ettenähtud korras;
- 2) töörahva saadikute nõukogude alaliste komisjonide, siseasjade organite, haridus- ning kutsehariduse organite ettepanekul;
- 3) vabatahtlike rahvamalevate, ametiühingu- ja komsomoliorganisatsioonide, koolide lastevanemate komiteede ja majakomiteede ning teiste üldsuse organisatsioonide ettepanekul;

- 4) kodanike avalduste põhjal;
- 5) omal algatusel.

Komisjonid arutavad asju 15 päeva jooksul arvates nende saabumise-
sest.

§ 30. Materjalid alaealiste õiguserikkumiste kohta, mis kuuluvad arutamisele rajooni (linna) alaealiste asjade komisjonis, vaadatakse eelnevalt läbi komisjoni esimehe või tema asetäitja poolt, kes otsustavad:

- 1) arutada asja komisjoni istungil;
- 2) kontrollida täiendavalt asja materjale või uurida saabunud avaldusi ja ettepanekuid;
- 3) kohaldada alaealise suhtes käesoleva põhimääruse paragrahvis 31 ettenähtud tõkkeabinõusid enne asja arutamist komisjoni istungil;
- 4) saata materjalid vähemtähtsate õiguserikkumiste kohta alaealise töökoha või õppeasutuse ühiskondlikele organisatsioonidele, kui sellega võib saavutada kasvatuslikku mõju õiguserikkujate suhtes.

§ 31. Enne õiguserikkumise arutamist alaealiste asjade komisjonis võidakse alaealine anda vanemate või neid asendavate isikute järelevalve alla, alaealine aga, keda kasvatatakse lasteasutuses, — selle asutuse administratsiooni järelevalve alla. Kui 11- kuni 14-aastane alaealine on toime pannud raske ühiskonnaohtliku teo ja teda on seoses sellega vaja viivitamata isoleerida, võidakse ta komisjoni esimehe või esimehe asetäitja kirjaliku korralduse alusel paigutada alaealiste vastuvõtu-jaotuspunkti tähtajaga kuni 15 ööpäeva.

Kui tekib kahtlus selle alaealise psüühilises seisundis, kelle asja tuleb arutada, saadetakse ta meditsiinilisele läbivaatusele.

§ 32. Alaealiste asjade komisjon peab asja ettevalmistamisel ja arutamisel täpselt kindlaks tegema alaealise vanuse, tegevusala, elu- ja kasvatusingimused, õiguserikkumise fakti ja andmed, mis tõendavad selle toimepanemist, kas oli täiskasvanud kihutajaid ja teisi õiguserikkumisest osavõtjaid ja kas alaealise suhtes oli varem kohaldatud mõjutamisvahendeid.

Komisjon on kohustatud välja selgitama põhjused ja tingimused, mis soodustasid alaealise õiguserikkumist, ning võtma tarvitusele abinõud nende kõrvaldamiseks.

§ 33. Alaealiste asjade komisjon võib välja nõuda vajalikke andmeid ja dokumente, samuti välja kutsuda ametiisikuid ja kodanikke seletuste saamiseks küsimustes, mis on komisjonis arutamisel.

Kui ametiisik või kodanik ilma mõjuva põhjusega komisjoni kutse peale ei ilmu, võib komisjon asja arutamise edasi lükata ja võtta nende ilmumiseks tarvitusele abinõud töökoha või õppeasutuse administratsiooni või ühiskondlike organisatsioonide kaudu. Kui alaealine, kelle asja arutatakse, keeldub ilma mõjuva põhjusega komisjoni istungile ilmumast, võidakse teda kohale toimetada siseasjade organite abiga.

§ 34. Tunnistanud asja ettevalmistatuks, tutvustab alaealiste asjade komisjoni esimees, esimehe asetäitja või liige, kellele see ülesandeks on tehtud, enne asja arutamist alaealist vajalike materjalidega, tema vanemaid või neid asendavaid isikuid, vajaduse korral ka kasvatusasutuste

esindajaid aga kõigi materjalidega ja määrab kindlaks asja arutamise aja ja koha ning isikud, keda tuleb kutsuda komisjoni istungile.

Komisjoni istungist teatatakse prokuröridele.

§ 35. Alaealiste asjade komisjon on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt pool tema koosseisust.

Komisjoni istungil peab viibima alaealine, kelle asja arutatakse, samuti tema vanemad või neid asendavad isikud, vajaduse korral ka kasvatusasutuste esindajad. Erandjuhtudel võidakse asja arutada ka vanemate või neid asendavate isikute osavõtuta.

Küsimuste läbivaatamisel, mis on seotud taotluste esitamisega süüdimõistetud alaealiste tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamiseks, mõistetud karistuse asendamiseks liigilt kergemaga või teiste taotlustega süüdimõistetute suhtes, peavad komisjoni istungist osa võtma kasvatusliku töö koloonia administratsiooni esindaja ja süüdimõistetu ise.

Komisjonil on õigus ajutiselt eemaldada alaealine istungilt, kui selgitatakse asjaolusid, mille arutamine võib talle mõjuda negatiivselt.

§ 36. Alaealiste asjade komisjon vaatab läbi asja kohta kogutud materjalid, kuulab ära alaealise, tema vanemate või neid asendavate isikute seletused, kannatanu ning tunnistajate ütlused ja pärast kõigi asjaolude igakülgset läbikaalumist võtab vastu ühe alljärgnevatest otsustest:

1) kohaldada käesoleva põhimääruse §-des 18 ja 19 ettenähtud mõjutamisvahendeid;

2) asi lõpetada;

3) asja arutamine edasi lükata ja läbi viia täiendav kontroll;

4) anda asi üle prokuratuuriorganitele.

§ 37. Alaealiste asjade komisjoni istungil koostatakse protokoll, kus lühidalt märgitakse ära isiku seletused, kelle asja arutatakse, kannatanu ja tunnistajate ütlused, samuti muud asja juurde kuuluvad andmed.

Protokollile kirjutavad alla eesistuja ja sekretär.

Komisjon võib korraldada väljasõiduistungeid nende isikute töö- või elukohta, kelle asja arutatakse.

§ 38. Alaealiste asjade komisjoni otsused võetakse vastu istungil viibivate komisjoniliikmete lihthäälteenamusega.

Komisjoni otsus tuleb vormistada kirjalikult ja motiveerida. Otsuses mõjutamisvahendite kohaldamise kohta näidatakse ära üleastumise sisu, tõendid, mille alusel otsus tehti, ja komisjoni poolt määratud mõjutamisvahend koos selle määramise motiividega.

Komisjoni otsusele kirjutavad alla eesistuja, sekretär ning asja arutamisest osavõtnud komisjoni liikmed. Otsus kuulutatakse eesistuja poolt kohe pärast vastuvõtmist.

Komisjon teatab vastuvõetud otsusest alaealise õiguserikkuja töö-, õppimis- või elukoha, samuti tema vanemate või neid asendavate isikute töö- või elukoha ühiskondlikele organisatsioonidele.

§ 39. Kui on küllaldane alus arvata, et alaealine, kes tuleb alaealiste asjade komisjoni otsusel paigutada eri-õppekasvatusasutusse, hakkab tegelema kuritegevuse või muu ühiskonnavastase tegevusega, samuti oma

otsuse täitmise tagamiseks on komisjonil õigus teha otsus paigutada alaealine ajutiselt, kuni 30 ööpäevaks alaealiste vastuvõtu-jaotuspunkti, kusjuures viimane lõpetab tema isikliku toimiku vormistamise ja toimetab alaealise eri-õppekasvatusasutusse.

Erandjuhtumeil võib alaealise viibimise tähtaega alaealiste vastuvõtu-jaotuspunktis pikendada, kuid mitte üle 15 ööpäeva, komisjon, kes tegi otsuse paigutada alaealine ajutiselt vastuvõtu-jaotuspunkti.

§ 40. Alaealiste toimepandud õiguserikkumiste põhjuste ja neid soodustanud tingimuste selgitamiseks ja kõrvaldamiseks peavad rajoonide (linnade) alaealiste asjade komisjonid nende istungitel arutatud õiguserikkumise asjade arvestust ja üldistavad igas kvartalis rajooni (linna) ulatuses selle arvestuse andmeid. Nimetatud arvestuse andmeid vabariigi ulatuses üldistab üks kord aastas vabariiklik alaealiste asjade komisjon.

§ 41. Alaealiste asjade komisjoni otsuse peale võib edasi kaevata vastava tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteele. Täitevkomitee otsuskaebuse suhtes peab olema vastu võetud 15 päeva jooksul ja see on lõplik.

Komisjoni otsuse peale rahatrahvi määramise kohta võib edasi kaevata trahvitud isiku elukohajärgsele rajooni (linna) rahvakohtule 10 päeva jooksul arvates otsuse kätteenmise päevast. Kaebuse esitamine kohtule nimetatud tähtaja jooksul peatab trahvi sissenõudmise.

§ 42. Alaealiste asjade komisjonide materiaalne ja tehniline varustamine pannakse vastavalt tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele või Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsusele.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

360 Lasterikaste emade autasustamise kohta ordenitega «Ema au» ja medalitega «Emamedal»

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 1944. aasta 18. augusti seadlusealusel autasustada NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi nimel:

A. Emasid, kes on sünnitanud ja kasvatanud
ühiksa last

I järgu ordeniga «Ema au»

Pärnu linn

1. Gill, Aino Nikolai t. — tööline.

B. Emasid, kes on sünnitanud ja kasvatanud
seitse last

III järgu ordeniga «Ema au»

Jõgeva rajoon

1. Siimer, Adeele Ossipi t. — tööline Adavere nädissovhoosis.

Kohtla-Järve linn

2. Brodskaja, Jevgenia Aleksei t. — koduperenaine.
Kohtla-Järve rajoon
3. Tšagina, Valentina Nikolai t. — tööline Narva sovhoosis.
Paide rajoon
4. Kasemägi, Endla Augusti t. — tööline Järva-Jaani alevis.
5. Tooming, Urve Voldemari t. — tööline Koeru sovhoosis.
Rapla rajoon
6. Kalda, Ludmilla Konstantini t. — koduperenaine Märjamaa alevis.
Tartu rajoon
7. Ladva, Koidula Friedrichi t. — tööline Nõo sovhoosis.

C. Emasid, kes on sünnitanud ja kasvatanud
kuus last

I järgu medaliga «Emamedal»

Haapsalu rajoon

1. Suursoho, Monika — koduperenaine Martna külanõukogus.
Kohtla-Järve rajoon
2. Jepiševa, Veera Mihhaili t. — tööline Kohtla-Järve sovhoosis.
Rapla rajoon
3. Arvisto, Aino Gustavi t. — «Vabaduse» kolhoosi liige.
Tallinna linn
4. Kristal, Neida Arnoldi t. — koduperenaine Mererajoonis.
5. Mironov, Milvi Aleksei t. — tööline Oktoobri rajoonis.
Võru rajoon
6. Jalla, Maimu Augusti t. — tööline Misso sovhoosis.

D. Emasid, kes on sünnitanud ja kasvatanud
viis last

II järgu medaliga «Emamedal»

Harju rajoon

1. Niinemäe, Rita Priidu t. — teenistuja Keila linnas.
Kohtla-Järve rajoon
2. Juursalu, Leili Edgari t. — tööline Kohtla-Järve sovhoosis.
3. Mänd, Elve Leonhardi t. — koduperenaine Kohtla külanõukogus.
Paide rajoon
4. Männik, Aile Osvaldi t. — koduperenaine Albu külanõukogus.
Põlva rajoon
5. Hering, Ella Jaani t. — koduperenaine Röpina alevis.
6. Käärrik, Valve Richardi t. — Taevaskoja kolhoosi liige.
Rapla rajoon
7. Ananjeva, Veronika-Tsetsilia Juozano t. — Valtu kolhoosi liige.
8. Haidak, Vivi Heino t. — tööline I. V. Mitšurini nim. sovhoosis.
9. Umalas, Juta Erichi t. — «Vabaduse» kolhoosi liige.
10. Õunaid, Maimu Otto t. — tööline I. V. Mitšurini nim. sovhoosis.
Tallinna linn
11. Reisner, Mari Rudolfi t. — tööline Mererajoonis.

Valga rajoon

12. **Pintšuk, Tamara Ivani t.** — tööline Valga linnas.

13. **Ubei-Kon, Irene Nikolai t.** — tööline Taagepera sovhoosis.

Võru rajoon

14. **Helde, Salme Hansu t.** — «Oktoobri Lipu» kolhoosi liige.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. VADER**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 19. juulil 1977.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

361 Üleliidulise künnivõistluse võitjate autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Edu eest maaviljeluskultuuri tõstmisel ja väljapaistvate saavutuste eest üleliidulisel künnivõistlusel 1977. aastal autasustada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga järgmisi künnivõistluse võitjaid:

Kõiv, Raivo Samueli p. — Rakvere rajooni «Energia» kolhoosi mehhaniseeritud kolonni agronoom.

Müür, Elle Johannese t. — Viljandi rajooni Suislepa kolhoosi traktorist, Eesti NSV teeneline põllumajandustöötaja.

Veski, Elmar Augusti p. — Tartu rajooni «Avangardi» kolhoosi traktorist, Eesti NSV teeneline põllumajandustöötaja.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. VADER**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 20. juulil 1977.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

362 Sm. E. Vindi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka teadusliku töö ja aktiivse ühiskondliku tegevuse eest ning seoses seitsmekümnenda sünnipäevaga autasustada Eesti NSV Teaduste Akadeemia Majanduse Instituudi sektorijuhatajat Eesti NSV teenelist agronoomi majandusteaduse doktorit professor **Endel Tõnise p. Vinti** Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees **A. VADER**

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär **V. VAHT**

Tallinn, 21. juulil 1977.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

363 Sm. E. Kaldmaa autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka töö eest parteiorganites autasustada sm. Ellen Aleksandri t. Kaldmaad Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 21. juulil 1977.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

364 Riikliku ja kooperatiivkaubanduse ettevõtete ja asutuste töötajatele Eesti NSV aunimetuste andmise kohta

Kauaaegse eduka töö ja teenete eest kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise edendamisel ning elanike kaubandusliku teenindamise parandamisel anda Eesti NSV aunimetused järgmistele töötajatele:

Eesti NSV teeneline kaubandustöötaja

Allmere, Asta Augusti t. — Tallinna I Toidukaubastu kaupluse «Tuluke» filiaali nr. 6 osakonnajuhataja.

Kuusik, Linda — Pärnu Linna TSN Täitevkomitee Kaubandusvalitsuse ametiühingu üldkomitee esimees.

Kõrv, Johannes Juliuse p. — ETKVL-i juhatuse esimehe asetäitja.

Mark, Lembit Heinrichi p. — hotelli «Viru» restorani direktor.

Oja, Dea Leonhardi t. — Tallinna Tööstuskaubastu kaupluse «Mood» juhataja.

Eesti NSV teeneline tööstustöötaja

Muttel, Tom Roberti p. — ETKVL tootmiskoondise «Kooperaator» lukksepp.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 22. juulil 1977.

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

365 Sm. H. Kaali vabastamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Vabastada sm. Hans Gustavi p. Kaal Eesti NSV Ministrite Nõukogu Kalamajanduse Valitsuse juhataja ametikohalt seoses üleminekuga teisele tööle.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 20. juulil 1977. Nr. 379.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

366 Sm. H. Keimani nimetamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Nimetada sm. Hillar Mardi p. Keimani Eesti NSV Ministrite Nõukogu Kalamajanduse Valitsuse juhatajaks.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 20. juulil 1977. Nr. 380.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

367 Sm. H. Kaali nimetamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Nimetada sm. Hans Gustavi p. Kaali Eesti NSV Ministrite Nõukogu Kalamajanduse Valitsuse juhataja asetäitjaks.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 20. juulil 1977. Nr. 381.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

368 Eesti NSV valitsuse otsuste kehtetuks tunnistamise kohta

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 10. mai 1977. a. määrusele nr. 364 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Tunnistada kehtetuks Eesti NSV valitsuse otsused vastavalt juurdelistsatud loetelule.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 20. juulil 1977. Nr. 383.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

20. juuli 1977. a. määrusega nr. 383

Eesti NSV valitsuse kehtivuse kaotanud otsuste**loetelu**

1. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. veebruari 1947. a. määrus nr. 98 «Eesti Raudtee Veduritebrigade töötajaile normaalsete korteriolude loomise kohta».

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 2. juuli 1948. a. määrus nr. 635 «Kõrgemate ja kesk-eriõppeasutuste (tehnikumide) vabastamise kohta kohalikele nõukogudele elamispinna kohustuslikust üleandmisest 10% ulatuses taastatud ja uuesti ehitatud elumajades ja üliõpilaste ühiselamutes» (ENSV Teataja 1948, nr. 19, art. 116).

3. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. veebruari 1952. a. korraldus nr. 154-k.

4. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. märtsi 1952. a. korraldus nr. 265-k.

5. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. jaanuari 1953. a. korralduse nr. 16-k punkt 2.

6. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. juuni 1953. a. korralduse nr. 794-k punkt 1.

7. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. oktoobri 1953. a. määruse nr. 670 «Abinõudest tagavarasse või erru lastavate Nõukogude Armee ja Sõja-merelaevastiku ohvitseride materiaalseks kindlustamiseks» punkt 1.

8. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 28. jaanuari 1954. a. korraldus nr. 103-k.

9. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. aprilli 1954. a. korraldus nr. 522-k.

10. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. septembri 1960. a. korralduse nr. 1315-k punkti 1 alapunktid «a» ja «b» ning punktid 2—7.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

369 Sm. V. Makarovi vabastamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Vabastada sm. Vladimir Vassili p. Makarov Eesti NSV Ministrite Nõukogu alalise esindaja asetäitja ametikohalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures seoses üleminekuga teisele tööle.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 21. juulil 1977. Nr. 386.

INDEKS 78280

77-1249a

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus
Trükkida antud 17. VIII 1977. Trükipoognaid 1,5. Arvestuspoognaid 1,8. Tellimuse nr. 862.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükkikoda, Tallinn. Tr. 2700

26.10.77

